

§ 422

Dnr KS 2022/01385-2.5.10

Beslut - Svar på motion från (M) om att inrätta en resultatutjämningsfond

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M) och Anna Nordin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Elisabeth Unells (M) förslag.

Erik Johansson (SD) och Caroline Frisk (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Erik Johanssons (SD) förslag.

Roger Haddad (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M) och Anna Nordin (M) har i en motion, med rubriken Motion från (M) om att inrätta en resultatutjämningsfond, föreslagit att en resultatutjämningsfond inrättas.

Kommunfullmäktige har den 17 oktober 2022 §361 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen avslås mot bakgrund av att Västerås stad utifrån stora investeringsbehov framöver bedöms behöva resultatnivåer över tid på minst 2,5 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Västerås stad och Västerås stads koncern har förutsättningar för goda finanser och omfördelning av resultat mellan år framstår därför inte som ändamålsenligt. Det finns även enligt lag möjlighet att åberopa synnerliga skäl som innebär att ett underskott inte behöver regleras.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M), Roger Haddad (L), och Erik Johansson (SD) yrkar bifall till motionen.

Staffan Jansson (S) yrkar avslag till motionen i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels avslag till motionen i enlighet med stadsledningskontorets förslag från Staffan Jansson (S), dels bifall till motionen från Elisabeth Unell (M) med flera.

Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen
Magnus Lindberg
Epost: magnus.lindberg@vasteras.se

Kopia till
Klicka eller tryck här för att ange text.

Kommunstyrelsen

Svar på Motion från (M) om att inrätta en resultatutjämningsfond

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M) och Anna Nordin (M) har i en motion, med rubriken Motion från (M) om att inrätta en resultatutjämningsfond, föreslagit att en resultatutjämningsfond inrättas.

Kommunfullmäktige har den 17 oktober 2022 §361 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen avslås mot bakgrund av att Västerås stad utifrån stora investeringsbehov framöver bedöms behöva resultatnivåer över tid på minst 2,5 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Västerås stad och Västerås stads koncern har förutsättningar för goda finanser och omfördelning av resultat mellan år framstår därför inte som ändamålsenligt. Det finns även enligt lag möjlighet att återopa synnerliga skäl som innebär att ett underskott inte behöver regleras.

Beslutsmotivering

Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa och de kommuner och regioner som upprättar en sådan måste besluta om hur reserven ska hanteras. Hur man avser att reservera och disponera medel till/från RUR ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt. RUR har nyligen utretts i SOU 2021:75 ”En god kommunal hushållning” och föreslås tas bort.

Balanskravet, som är ett minimikrav, innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir balanskravsresultatet negativt måste det återställas inom tre år. Vid återopande av synnerliga skäl behöver ett underskott inte återställas. Det finns ingen exakt definition av synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara sådana skäl: Den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med ett planerat underskott;

Omstruktureringskostnader av engångskaraktär i samband med större strukturförändringar av verksamheten som på sikt leder till ett effektivare resursutnyttjande och god ekonomisk hushållning; Andra skäl som kan försvaras med ett mycket väl motiverat resonemang om god ekonomisk hushållning. Det är tillåtet att budgetera med ett underskott för årets resultat i resultaträkningen om man kan hänvisa till synnerliga skäl i enlighet med dessa punkter.

Västerås stad och Västerås stads koncern har förutsättningar för goda finanser och god ekonomisk hushållning. Utifrån förutsedda investeringsbehov framöver bedöms resultatnivån över tid behöva vara minst 2,5 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Omfördelning av resultat mellan år för att uppnå balanskravsresultatet framstår därför inte som ändamålsenligt. Det finns även möjlighet till undantag från balanskravsresultatet utifrån synnerliga skäl.

Stadsledningskontoret förslår mot denna bakgrund att motionen om att inrätta en resultatutjämningsreserv avslås.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslut i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Västerås stads koncern har goda förutsättningar för hållbara finanser över tid och att upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Hållbar utveckling

God ekonomisk hushållning är centralt för en hållbar utveckling för Västerås stads koncern.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Hans Nyström
Ekonomidirektör

Inrätta en resultatutjämningsfond

Det finns en möjlighet för en kommun att inrätta en resultatutjämningsfond. Fonden ska fungera så att när en kommun har stora överskott kan dessa fonderas för att sedan kunna användas i lågkonjunktur. Det ger en möjlighet för en kommun att överbrygga en lågkonjunktur och inte ta till akuta åtgärder. Det som kan avsättas är resultat som överstiger ett tvåprocentigt överskott i kommunen.

Som princip ska kommunen inte ha kraftiga överskott. Stora överskott innebär att Västerås stad har tagit ut för hög skatt. Icke förutsägbara förändringar eller inkomster av engångskaraktär kan vara lämpliga att använda till en resultatutjämningsfond.

En resultatutjämningsfond kan i lågkonjunktur användas för att åtgärda eftersatt underhåll på exempelvis gator, vägar, lekplatser och byggnader och kan vara ett bra sätt att både kunna åtgärda brister samtidigt som det ger jobb.

Västerås stads pensionsskuld ökar också kraftigt när vi har en hög inflation en resultatutjämningsfond kan dämpa effekterna och sprida ut avsättningarna under en längre tidsperiod.

En resultatutjämningsfond måste användas klokt så att det inte leder till höga kostnader för kommande generationer. Rätt hanterat blir det ett bra instrument för att dämpa effekterna av en lågkonjunktur. Viktigt är att fonden inte används till satsningar som långsiktigt ökar stadens kostnader.

Idag har Västerås stora överskott. Vi har också bolag som gör ännu större överskott när elpriserna är extremt höga. Det är därför lämpligt att inrätta en resultatutjämningsfond redan 2022 för att kunna använda årets överskott i lågkonjunkturen som förväntas bli 2023 och 2024.

Redan i första delårsrapporten redovisades stora prognostiserade överskott för staden

”Västerås stad Årets prognos 229 mnkr (årsbudget 149 mnkr), 2,4 % av skatteintäkterna därav verksamhetens prognos 376 mnkr (budget 153 mnkr) därav prognos finansnetto -147 mnkr (budget -4 mnkr) Balanskravsresultatet är 340 mnkr i prognosen Investeringsprognos 1 239 mnkr (budget 1 406 mnkr). Utfall april 160 mnkr. Bolag och kommunalförbund Årets prognos 818 mnkr (årsbudget 790 mnkr)”

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att inrätta en resultatutjämningsfond som kan användas i lågkonjunktur.

Elisabeth Unell (M)

Eleonore Lundkvist (M)

Anna Nordin (M)